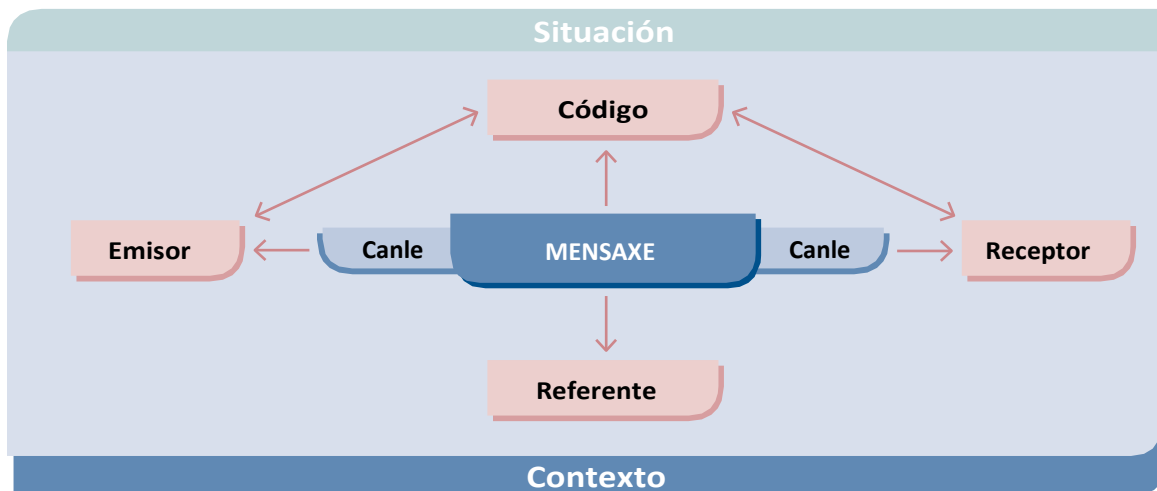

1. Elementos que interveñen no acto de comunicación

No acto da comunicación interveñen elementos de diferente natureza que podemos representar no seguinte esquema:

Os animais dispoñen de sistemas para transmitiren informacións que responden ás necesidades da vida en comunidade.

- **Emisor** é quen transmite a información, creando e dirixindo unha mensaxe a un ou varios receptores.
- **Receptor** é a persoa que recibe e interpreta a información da mensaxe.
- **Mensaxe** é a información que se transmite. Presenta dúas facetas: expresión e contido. A expresión ou significante é o son que se produce e chega ao cerebro do receptor, é a parte material da mensaxe. O contido ou significado é a parte conceptual da mensaxe, son as ideas, sensacións, sentimentos etc., que se transmiten no acto da comunicación.
- **Código** é o conxunto de signos e de regras para combinar eses signos que se empregan para construír e interpretar a mensaxe. Nunha lingua eses signos son os fonemas, os semas, as palabras etc., e o conxunto de regras gramaticais para combinalas.

- **Canle** é a vía, o conduto, a través da cal se transmite a mensaxe.
- **Referente** é a realidade extralingüística á que se refire a mensaxe.

O acto de comunicación prodúcese nunhas circunstancias concretas que o condicionan. Estas poden ser de dous tipos:

- **Situación.** Son as circunstancias extralingüísticas en que se produce a comunicación, ou sexa, o lugar, o momento, o ambiente social e cultural que rodea os participantes nese acto comunicativo.
- **Contexto.** Son os elementos lingüísticos que anteceden e proseguen á mensaxe e aclaran o sentido da mesma.

3. Funcións da linguaxe

A función xeral da linguaxe é a comunicación, mais existen funcións particulares que están en relación co predominio de cada un dos elementos básicos do acto comunicativo.

Estatua dedicada a Ramón Cabanillas en Cambados.

Función representativa ou referencial. A comunicación céntrase no **referente** da mensaxe. A través da linguaxe transmítense ideas ou conceptos. Ex. *Ramón Cabanillas naceu en Cambados.*

Función expresiva. Adquire maior importancia o **emisor**. Os sentimentos, estados emocionais, matices afectivos do falante dominan a comunicación. Esta función aparece en estado puro en exclamacións como: *Puagh!, buf!, ai!* etc.; e mesturada coa función representativa en enunciados como: *Que cansa estou!, É engaiolante!* Nestes enunciados é fundamental a entoación para completar o sentido da mensaxe.

Función apelativa ou conativa. Neste tipo de comunicación trátase de chamar a atención ou influír no **receptor** a través da mensaxe. Como exemplo valeríannos a maioría das mensaxes publicitarias.

Función poética. Destaca a **forma da mensaxe** sobre os demais elementos da comunicación. A literatura, e dentro dela a poesía, é exemplo deste predominio da forma. Ex. *Cheguei a ti / con media adolescencia de retraso.* Tamén na linguaxe publicitaria destaca a miúdo esta función. Ex. *En galego vivo Vigo. En galego Vigo vai.*

Función fática. Ten a finalidade de verificar que a **canle** funciona e que nada impide a comunicación. Deste xeito, cando asentimos á información que nos está a transmitir a persoa que fala connosco por teléfono,

confirmándolle que a comunicación se realiza con éxito, estamos facendo uso da función fática da linguaxe. Predomina tamén en enunciados como: *Oes?*, *Entendiches?* ou *Atende, ho*.

Función metalingüística. A información ou referente da mensaxe é o propio **código**. Predomina esta función nos textos relacionados cos estudos lingüísticos. Exemplos desta función da linguaxe atopámoslos en enunciados como: *O seseo é unha característica dialectal propia das áreas máis occidentais* ou *Harmonía escríbese con h-*.

Estas funcións non se presentan en estado puro nos actos de comunicación. Un mesmo acto comunicativo pode conter unha intención expresiva, poética e representativa ao mesmo tempo. *Non sabes canta frustración tiven que beber por non te ver durante todo este tempo*. Por iso temos que falar de predominio dunha función sobre as outras, e non de mensaxes cunha única función.

Cabo Vilán, Camariñas. O seseo é unha característica dialectal propia das áreas máis occidentais de Galiza.